

การจัดการองค์ความรู้

กลไกการบริหารจัดการ ทรัพยากรชุมชนอย่างยั่งยืน บ้านทุ่ง ไฟทอง

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

<https://library.tru.ac.th>

2024

บ้านทุ่ง ไฟทอง

ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไฟทอง
วิสาหกิจชุมชนบ้านอ่าวกระโจม

ข้อมูลติดต่อ

นายกฤตภาส ป้อมเปี่ยม

ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 4 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

สำนักวิทยบริการ
และเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

CONTENT

<u>บทสรุปผู้บริหาร</u>	01
<u>ประวัติ ความเป็นมา</u>	02
<u>บุคลากร (หน้าที่)</u>	03
<u>ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือบริการหลัก</u>	04
<u>จุดเด่นของพื้นที่</u>	05
<u>องค์ความรู้ ที่สามารถถ่ายทอดสู่ชุมชน</u>	06
<u>รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้</u>	07
<u>ประสบการณ์/รางวัล/ความภูมิใจ</u>	08
<u>ข้อมูลการติดต่อ</u>	09
<u>ภาพกิจกรรม</u>	10

บทสรุปผู้บริหาร

ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไร่ทอง มีการรวมกลุ่ม 12 ครัวเรือน เพื่อสร้างเป็นชุมชนตัวอย่างในการใช้ชีวิตแบบมั่นคงและยั่งยืน โดยเน้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการเกษตรจากที่จำหน่ายและเหลือจากระบบการจำหน่ายให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่หลายพืชผลทางการเกษตรในชุมชน

โดยการแปรรูปนั้นจะมีหลากหลายวิธีการเพื่อเอื้อต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน อาทิเช่น การนำทุกส่วนของพืชกล้วยมาใช้ประโยชน์เช่น ขายหวีกล้วย แปรรูปใบตอง แปรรูปอาหารปลีกล้วย แปรรูปลำต้น การชำหน่อกล้วย หลังการเกี่ยวข้าวต่อซังข้าวนำมาแปรรูปเป็นกระดาส โดยไม่เผาถึงให้เกิดมลภาวะ และได้เพิ่มปุ๋ยจากระบบการดังกล่าว

หรือจากระบบการเรียนรู้จากการเพาะชำพืชมูลค่าสูง เช่น พืชชนิดสายพันธุ์ต่าง พืชหายาก พืชโตยาก พืชสมุนไพร ที่สามารถเป็นกิจกรรมสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น

สามารถติดตามความเคลื่อนไหวของกิจกรรมได้ที่
Facebook : บ้านทุ่ง ไร่ทอง

ประวัติความเป็นมา

ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไฟทอง และกลุ่มผู้สูงอายุสมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านอ่าวกระโจม โดยการสนับสนุนของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสิงห์บุรี มีนายกฤตภาส ป้อมเปี่ยม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 4 ตำบลโพธิ์ชัย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ทำการรวมกลุ่มลูกบ้านสร้างรายได้จากการเกษตรกรรมและการแปรรูปทางการเกษตรโดยเน้นวิถีทางธรรมชาติ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่ก็แฝงไปด้วยไอเดียแนวความคิดที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ทำให้ชุมชนเกิดรายได้จากกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลาย และพร้อมที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้แก่กลุ่ม ลูกบ้าน ผู้มาศึกษาโดยทั่วไป โดยมีฐานกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพ อาทิเช่น

ฐานการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเชือกกล้วย
ฐานการเรียนรู้เครื่องปั้นดินเผาจากวัสดุธรรมชาติ
ฐานการเรียนรู้ไฟ เจาะน้ำไฟ หลอดน้ำไฟ
ฐานการเรียนรู้การขยายพันธุ์พืชมูลค่าสูง ไม้ต่าง กล้วยต่าง
ฐานการเรียนรู้การแปรรูปไอศกรีมผลไม้พื้นถิ่นหน้าปลาแห้ง
ฐานการเรียนรู้โรงเรือนไฮโดรโปนิกส์ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์
ฐานการเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
ฐานการเรียนรู้การแปรรูปน้ำหมักชีวภาพจากกล้วย
ฐานการเรียนรู้การแปรรูปกระดาดจากปอชังข้าว
ฐานการเรียนรู้การผลิตถ่านไร่ลพพิษ
ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงปลาสด การแปรรูป และอาหารปลาสดจากการเพาะพืชธรรมชาติ

กิจกรรมดังกล่าว ศูนย์การเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนตามฤดูกาลตามเศรษฐกิจเพื่อการเพิ่มมูลค่าปัจจุบันและสร้างอาชีพเสริมได้อย่างยั่งยืน

บุคลากร (หน้าที่)

กตฤาษ ป้อมเปี่ยม

**หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่งไฟทอง,
ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านอ่าวกระโจม**

บิน ป้อมเปี่ยม

รุ่งเรือง ป้อมเปี่ยม

จำลอง พุ่มฉัตร

วิทยากร, ผู้ประสานงาน

กรรณิการ์ เศษแสงสี

จ่านงค์ เจยรอด

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ประสานงาน

ผลิตภัณฑ์/ผลผลิต หรือ บริการหลัก

ผลิตภัณฑ์หรือผลผลิตหลักของศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไร่ทอง โดยส่วนใหญ่จะเป็นการแปรรูปจากภาคการเกษตร วัสดุธรรมชาติ วัสดุในพื้นที่ท้องถิ่น โดยมีแนวคิดว่าจะทำอย่างไรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อครัวเรือนส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น จึงริเริ่มสร้างผลิตภัณฑ์จนเป็นที่ยอมรับ

การแปรรูปจากวัสดุธรรมชาติ

กระเป๋และตะกร้าสาน

เชือกกล้วย

ไอศกรีมชุมชน

ผลิตภัณฑ์จากไฟ

ยกระดับผลผลิตสู่ห้าง TOP

น้ำหมักชีวภาพ

กระดาดจากเยื่อฟางข้าว

“เป้าหมายก้าวต่อไปของศูนย์ฯ”

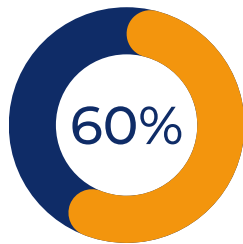
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การพัฒนาที่เพาะเลี้ยงและผลผลิตการแปรรูปผลผลิตจากพลาสติก

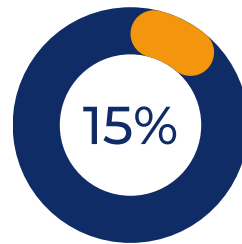
จุดเด่นของพื้นที่

พื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไฟทอง ตั้งอยู่ที่ 28/1 หมู่ที่ 4 ตำบลโพธิ์ชัย จำนวน 25 ไร่ เป็นศูนย์กลางหมู่บ้านและด้านหน้าเป็นถนนสัญจรและคลองชลประทาน มีโรงเรือนไฮโดรโปนิกส์ขนาดใหญ่ ด้านซ้าย-ขวาคือคลองธรรมชาติ โรงเพาะสัตว์เฉพาะชนิด เช่น หมูป่า มีเตาเผาถ่าน สถานที่กระจายสัญญาณการสื่อสารโทรคมนาคม ด้านหลังและด้านในประกอบไปด้วยบ่อน้ำ จำนวน 4 บ่อ และเส้นทางศึกษาอย่างสะดวก เหมาะแก่การสร้างและพัฒนาพื้นที่ทางการศึกษา การเกษตรต้นแบบ และอาคารขนาดเล็กสำหรับผู้มาเยี่ยมชม

ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไฟทอง

พื้นที่เกษตรกรรม

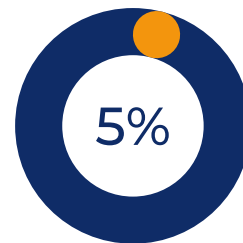
บ่อน้ำ/บ่อเลี้ยงปลา

พื้นที่อาศัย

พื้นที่ฐานกิจกรรมสาริต

อื่นๆ

“๙ เพ(ร)าะสุข”

ศาสตร์พระราชของในหลวงรัชกาลที่ 9

องค์ความรู้ ที่สามารถ ถ่ายทอดสู่ชุมชน

-การเรียนรู้ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเชือกกล้วย

ที่มีปลูกเกือบทุกบ้าน จากเชือกกล้วยที่สามารถแปรรูปเป็นเชือกกล้วย พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋า หมวก หรือ ภาชนะจากธรรมชาติ

-ผลผลิตจากต้นไผ่ทอง

จากท่อไผ่กว่า 80 ท่อ ที่ได้ผลผลิตเป็นน้ำไฟไซเดอร์ ภาชนะจากทาบไผ่ หลอดดูดน้ำลำไผ่ที่ย่อยสลายได้เองจากธรรมชาติ

-การขยายพันธุ์พืช

กล้วยต่าง พืชไม้ต่างกว่า 40 สายพันธุ์ พืชสมุนไพร ธรรมชาติแบบผสมผสาน

-การแปรรูปอาหารจากพืชผลไม้ในพื้นที่

ไอศกรีมมัลเบอร์รี่ ไอศกรีมแตงโม ไอศกรีมส้มโอ หรือ ไอศกรีมมะม่วงน้ำปลาหวาน โดยมีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการกอบปิ้งโรยหน้า เช่น หน้าปลาแห้ง หน้าข้าวพอง หน้าข้าวโพดคั่ว เป็นต้น

-การประมงครัวเรือน

ปลาเศรษฐกิจที่มีราคาสูง ปลาคาร์ป ปลาแรดเผือก หรือ ปลานิยมแปรรูป ปลาสด

“เราได้รับองค์ความรู้มา และจะถ่ายทอดต่อชุมชน
ส่งเสริมอาชีพทั้งในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียง
และผู้ที่สนใจ เราเต็มใจให้บริการ”

กฤตภาส ป้อมเปี่ยม

รูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้

ฐานกิจกรรมปิ่น
ภาชนะจากวัสดุ
ธรรมชาติ

ปี 2567 ทางศูนย์การเรียนรู้ดำเนินกิจกรรม
การถ่ายทอดความรู้แบ่งเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆ
ได้แก่

ฐานกิจกรรม
กระดาษจาก
ฟางข้าว

ฐานกิจกรรมโรงเรือนผักไฮโดรโปนิก
ระบบพลังงานแสงอาทิตย์

ฐานกิจกรรมแปรรูป
ผลิตภัณฑ์จากเชือกกล้วย

ฐานกิจกรรม
เจาะน้ำไฟ

ฐานกิจกรรม
น้ำหมักชีวภาพ

ประสบการณ์/รางวัล/ ความภูมิใจ

รางวัลหมู่บ้านดีเด่นที่ 2
ระดับอำเภอ

รับรองมาตรฐาน PGS
เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม

รายการ "ตามอำเภอจาน" ตอน
แตงโมปลาแห้ง 23 เมษายน 2567

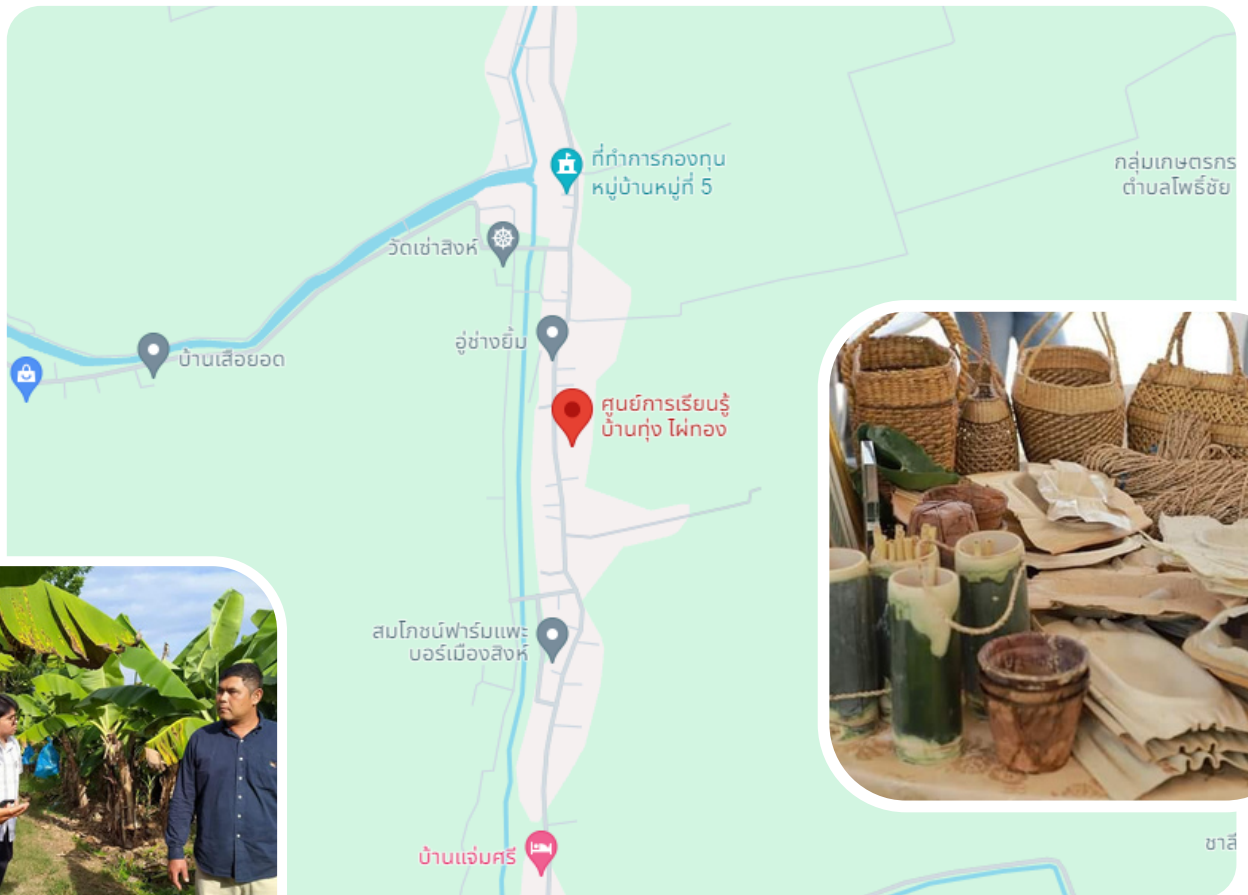
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

การร่วมมือกับภาคเอกชน "โรงงาน
น้ำตาลสิงห์บุรี" (กลุ่มน้ำตาลมิตรผล)"

รางวัล "พ่อผู้เป็นต้นแบบการพัฒนาพลังงาน"

- โรงเรือนอัจฉริยะโซล่าเซลล์
- เตาพลังงานประสิทธิภาพสูง
- โซล่าเซลล์ส่องสว่าง

ข้อมูลการติดต่อ

ศูนย์การเรียนรู้ บ้านทุ่ง ไฟทอง
วิสาหกิจชุมชนบ้านอ่าวกระโจม

กฤตภาส ป้อมเปี่ยม

28/1 หมู่ 4 โพธิ์ชัย อำเภออินทร์บุรี สิงห์บุรี 16110

ศูนย์การเรียนรู้ บ้านทุ่ง ไฟทอง

061 303 1424

15.026305809818345, 100.41979984148165

การอบรมให้ความรู้แก่ผู้สนใจ และการประชาสัมพันธ์

ภาพกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไร่ทอง

ภาพกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่ง ไร่ทอง

การอบรมให้ความรู้แก่ผู้สนใจ และการประชาสัมพันธ์

การอบรมให้ความรู้แก่ผู้สนใจ และการประชาสัมพันธ์

**สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

<https://library.tru.ac.th>

